

Adres: Yeni Mahalle
Türkistan Evleri 44. Sok.
No. 34 - KAYSERİ

Sayı: 14

Tarih: 1 / 4 / 1978

TÜRKİSTAN GENÇLER BİRLİĞİ

GENEL MERKEZİ

AYLIK BÜLTENİ

« Çinlilerin Altınına Gümüşüne İpeğine Tatlı sözün Değerli Hediyesine Kapılmadım. Bunlara kapılan ne kadar Türk'ün öldüğünü Çi Boyunduruğuna düştüğünü Unutmadım Tanrı yardım Etti Türk Hakanı Oldum.
(Bilge Kağan)

Ş O V E N İ S T Ç İ N E M P E R Y A L İ Z M İ N İ N S O N E N T R İ K A L A R I

Tarihten beri emperyalist bir siyaset izleyen yöntemleri, yerine göre desise, ikiyüzlülük, kaltillik ve vahşet olan, artık bu insanlık dışı yöntemleri kültür değerlerine kadar giren şovenist çinliler bu yöntemlerinden hiç bir şey yitirmeyerek, üstelik daha da geliştirerek devam ettirmeye çalışmaktadır. Çin milletinin yükseldiği devirler Türk Milletinin kalıplaşmış yenilgiye uğratıldığı devirlerdir. Geleneksel Çin millî politikası Orta Asya'yı özellikle Doğu Türkistan'ı ele geçirmek, bu kutsal toprakların tarihini silip geri alan Doğu Türkistan Türklüğünü yok ederek burayı çinlileştirmek emelleri üzerine inşa edilmiştir.

1760 yılında Çin entrikalarının etkisi ile meydana gelen iç karışıklıklar neticesinde zayıflayan Doğu Türkistan Çağatay Hanlığına saldıran muazzam çin ordusu ile başlayan Doğu Türkistan'daki çin işgali aralıklarla, prensipleri aynı fakat değişik yöntemleri ile günümüze kadar devam etmektedir. Çin Mançur hanedanı zamanında kanlı çehresi ile tesahür eden Çin işgali, en gaddar ve insanlık dışı zulüm ve işkencelerle Doğu Türkistan'da adeta soy kırımı yapmıştır. 1911 yılında Mançur Hanedanının yıkılması sonucu kurulan Çin cumhuriyet idaresi Doğu Türkistan Türklüğünü kültürel yönden yok etmek için bazı okullar ve kültür kurumları kurmuştur. Bu kurumlara alınan Türk çocuklarına Doğu Türkistanlıların Türk değil aksine çinli olduğu telkin edilmiş fakat mevcut bulunan kuvvetli İslam ve Türklük tesiri karşısında hazimete uğramıştır.

ALLAH BİZ BİLEN

1949 yılında Komünistlerin çini ele geçirmesininerefesinde Doğu Türkistan Türk Liderleri ortak bir karar alarak Çin hükümetinin bu son fırsatta Doğu Türkistan'ın İstiklâlını tanıdığını ilân etmesini istediler. Şovenist Çindiktatörü Çan Kay Şek bu isteği kuzeybatı bölgesi askeri komutanı General Tav aracılığı ile reddetti. Üstelik Doğu Türkistan'ı Kansuda beklemekte olan 8. Kızıl Çin ordusuna teslimini sağladı. Bunun üzerine Doğu Türkistan'da uzun vadeli bir mücadelenin siyasi ve tabii elverişsizliği nedeni ile imkansız olduğu kanaatine varan iki Meşru Lider Mehmet Emin Buğra ve İsa Yusuf Alptekin Beğler Keşmir yolu ile Anavatanımız Türkiye'ye iltica ederek mücadeleye hür dünyada devam etmeye karar verdiler. Bu iki siyasi lider'in Türkiyemizde ve hür dünyada kaba zamanda tanınması, Doğu Türkistan davasının çeşitli uluslar arası Konferans gündemlerine alınması ve bu konuda bazı önemli kararlarında çıkması hayatını zor kurtararak ufacık Formuza adasına sığınabilen Milliyetçi Çin hükümetini endişeye sevk etti. Bunun üzerine Milliyetçi Çin hükümeti Ankara Büyükelçiliği kanalı ile Mehmet Emin Buğra ve İsa Yusuf Alptekin Beğlere başvurarak iş birliği teklifinde bulundular. Bu teklif 1.9.1954 yılında Suudi Arabistan-Mekke de toplanan Hür Doğu Türkistan Kurultayında görüşülüp karara bağlandı. Karar şöyle idi: Çin hükümeti sembolik mehiyette olsa da Doğu Türkistanın istiklâlını tanıdığını hür dünyaya ilân etsin ve bu konudaki samimiyetini ispatı halinde M. Çin hükümeti ile işbirliği yapılabilecek. (Devam edecek)

T.G.B.

(Üçüncü Sayıdan Devam)

KIZIL ÇİN'in İKİNCİ AMACI

Kızıl Çin'in yabancı diplomat ve gazetecileri Doğu Türkistan'a davet etmelerinin diğer bir sebebi ise gittikçe artan Sovyet tehdidine karşı Doğu Türkistan'da yapılmakta olan askeri hazırlıkları göstermek, bunu Doğu Türkistan'ın yerli halkının ağzıyla teyid ettirmek, anı bir Sovyet baskınına uğrayabileceğini yabancı gazetelere teyid ettirmek suretiyle Batı'dan bilhassa Amerikadan ihtiyacı olan teknolojiye silahları alabilmektir. Amerika bugüne kadar Kızıl Çin'e teknolojiyle silahları vermektensemtina etmiştir. Buna sebep, Sovyetler Birliği ile zaten gergin olan vaziyetini dahada gerginleştirmek istememesidir. Abdullah Rahim'in Doğu Türkistan'a bağlı Sovyet sınır boyundaki problemlerden bahsetmesinin sebebi de budur. O yabancı gazetecilere Çin Halk Cumhuriyeti'nin Amerikan teknolojiyi silahlara ihtiyacı olduğunu ve bunun hemen verilmesini ima etmeye çalışmaktadır.

ÇİN-RUS DİYALOĞU

Öte yandan, Kızıl Çin Sovyet tehdidinden ve anı baskınından korkmakta haklıdır. Bunu haklı kılan bazı sebepler vardır. Bugün Sovyet-Çin sınırında 800 bin ile 1 milyon Sovyet askeri olduğu söylenmektedir. Bunun büyük bir kısmı Doğu Türkistan'a bağlı sınır boyuna yerleştirilmiştir. Sovyetler Birliği Son zamanlarda Kızıl Çin'e karşı propagandasını çok şiddetlendirmiştir. Mao'nun ölümünden sonra buna ara verilmişti. Moskova Mao'nun ölümünden sonra Pekin'le anlaşabileceğini ümit etmişti. Moskova radyosunun yorumcularından Viktor'un bir yorumunda Çin Halk Cumhuriyeti'nin Sovyetler Birliği ile anlaşması için bunun son fırsat olduğunu ve bu fırsattan istifade etmesi gerektiğini, Sovyetler Birliği'nin çok sabir göstermiş olduğu bu sabrında bir hududu olduğunu beyan etmiştir.

Uzun zamandan beri kesilmiş olan sınır müzakerelerine tekrar başlanmışsa da İliçiye ile Cang arasında Pekin'de başlatılan konuşmalar neticesiz kesilmiştir. Çin'de idareyi ellerine alan yeni Liderler Mao'nun yolunu takip ederek Sovyetler Birliğini "Dünya Sulhunu tehdit etmeye devam eden sarı tehlike" diye suçlamaya devam etmiştir. 14.5.1977 tarihli pravda gazetesinde neşredilen bir makale Sovyetler Birliğinin sabrının tükenmiş olduğunu delalet edebilir.

Yazar Aleksandrov bu makalesinde Çin Halk Cumhuriyetini Milli ve ekspansiyonist siyaset yürütmekle Dünya barışını tehdit ettiğini, dünya savaşını körüklemeye çalışmakla suçlayarak şöyle devam etmektedir:

Pekin'in bu siyaseti dünya devletlerinin menfaatleriyle bağdaşmaz. Biz bu zorba siyasete yol koymayağız. Sovyetler Birliğinin ve dünya komünist memleketlerin menfaatlarını müdafaa etmeye devam edeceğiz.

Fakat Aleksandrov Kızıl Çin'in bu zorba siyasetine nasıl karşı koyacağını açık ifade etmemiştir. Aleksandrov'un bu yazısının neşrinden 5 gün sonra yani 15.5.1977 tarihinde Sovyet hükümeti Çin Halk Cumhuriyetine sert bir protesto notası vermiştir. Nota'da ifade edildiğine göre Pekin'in Moskova'ya karşı yürütmekte olduğu propaganda tehlikeli neticeler doğurabilecektir. Tabii bu sert tehditler kamuoyunda Sovyetler Birliğinin Komünist Çin'e karşı silahlı bir saydırıya geçeceği intibağını uyardırmış ve Kızıl Çin'i ürkütmüştür. Ruslar kamuoyuna asıl tehlikenin Kızıl Çinden geleceği inancını yayararak Pekin'i batının ve Amerikanın Teknoloji ve Silah yardımından mahrum etmek istemektedir. Buda Moskova'nın işine yarayacaktır.

Doğu Türkistanlı mücahit, gazeteci, yazar ve Öğretmendir. 1919-20 yılların da Hoten'de doğduğu tahmin edilmektedir. Çocuk denecek yaşta okumak için Türkiye'ye geldi. Balıkesir Öğretmen okulunu bitiren Koday Şovanist Çin emperyalizmine karşı kurtuluş savaşına katılmak ve doğup büyüdüğü yurduna hizmet edebilmek için Doğu Türkistan'a dönmek istedi. Doğu Türkistan'a kadar gidecek parası yoktu, fakat çeşitli yollara başvurdu en sonunda o zamanki hükümetlerin maddi yardımı ile Doğu Türkistana gitmeyi başardı. O zaman Doğu Türkistan'ın İdari, siyasi ve kültür merkezi olan Ürimçi'ye yerleşti.

Doğu Türkistan Muhtar Hükümeti Başkan Yardımcısı Sayın M. Emin Buğra Bey Eyalet hükümetinin Genel Sekreteri Sayın İse Yusuf Alptekin Beylerin yakın ilgi ve iltifatlarına mashar oldu. Muhtar hükümetçe milliyetçi kadrolar yetiştirmek amacı ile kurulun Ürimçi Öğretmen Okulunun Tarih Öğretmenliğine tayin edildi. Aynı zamanda "YALKIN" isimli dört sayfalık bir gazete çıkardı. Siyasi karışıklıklar neticesinde milliyetçi lider Mesut Sabri Baykuzu'nun yerine Genel Vali tayin edilen Rus ajanı Burhan "Yalkın" gazetesini kapattı. Birkaç aylık aradan sonra "YURT" isimli bir gazete çıkarmayı başardı.

1947 yılında ulusal tarihimizin anahatları adı ile bir tarih kitabı yazıp bastırdı. Bu kitap Öğretmen Okulunda ders kitabı olarak okutuldu. Çıkardığı gazeteler vasıtası ile Doğu Türkistan türkçesini Türkiye türkçesine yaklaştırmaya çalıştı. 1949 yılının son aylarında Doğu Türkistan'ın Kızıl Çinlilerce işgali üzerine eşini ve iki çocuğunu alarak bizlerle aynı kafilâ ile Keşmire iltica etmek için birlikte yola çıktık.

Hindistan hudut karakolu Kökatta karşı-mıza çıkan Çin askerleri bizim kafilâyı kuşatmıştı ve geri dönmemizi istiyorlardı. Kurban Koday'da geri dönenlerin içinde idi.

Merhum Mehmet Emin Buğra Beyin çıkarmış olduğu (Türkistan'ın sesi) Dergisinin Temmuz 1956 senesinde şu haber yer almakta idi: "Sözde Çin müslümanlarının Başkanı sıfatı ile Mısır'a gelen Burhan'ın itirafı, halkı Kızıl Çin Hükümetine karşı ayaklandırdığı için Cengizhan Damolla ve Kurban Koday idam edilmiştir.

Merhum Öğretmenim Kurban Koday o zaman Türkiye'de tahsil gören diğer Doğu Türkistanlı öğrenciler gibi Türkiye'de kalarak rahat yaşama yolunu seçmemiş, doğup büyüdüğü yurduna hizmet ederek bu yolda şehit olmuş büyük bir mücahittir. Ürimçi'de bulunduğu sırada Doğu Türkistan'da yayınlanan kitapları vaktiyle himayesini gördüğü Devlet adamı sayın Memduh Şevket Esen dal Beye göndermek sureti ile bu kitapların Millî Kütüphaneye ulaşmasını sağlamıştır. Merhumun öğrencisi iken kendi yazdığı ve lütfedip imzalı olarak hediye ettiği "Ulusal Tarihimizin Ana Hatları" adlı eserini şehit öğretmeni min kutsal bir hatırası olarak korumaktayım.

Aziz Yurdumda Çin emperyalismi tarafından akıtılan kanların hesabının sorulacağı günü beklerken, aziz öğretmenim ve şehitlerimizi rahmetle anarım.

Her çıkse şamal, ağzım
Şok şoh açılır öpkem
Kimlerge oyun hane
Bolmakta aziz ölkem

1953 HOTEN

D O Ğ U T Ü R K İ S T A N'ın T A B İ A T Ş A R T L A R I

Seyfettin BATUR

YERİ VE SINIRLARI : Doğu Türkistan 1.828 418 Km² lik yüzölçümü ile Asya kıtasının tam ortasında yer almaktadır. Komşu Ülkeleri güneyde Pakistan, Hindistan, Keşmir ve Tibet; Güney batı tarafında Afganistan, Batı Türkistan; Kuzeyde Sibirya doğu ve kuzey doğuda Çin ve Moğolistan gibi ülkelerle sınırlıdır.

Dünya Türklerinin ilk Ana Yurdu olarak bilinen Doğu Türkistan 1.828.418 Km² dir. Bu halde Almanya'dan 4, Ürdün'den 25, Pakistan'dan 3, Türkiye'den ise 2.5 defa büyüktür. Doğu Türkistan ile Çin, Moğolistan arasında Akdağ, Altay dağları, Karlık dağ, Çimen dağı, Bukalık dağı ile 500.000 Km² lik Meşhur Teklamakan Çölü bulunmaktadır. Batı Türkistan ve Sibirya arasında Tanrı dağları Cungan Aladağı Tarbağatay ve Altay dağları bulunmaktadır.

YÜZEY ŞEKİLLERİ: Doğu Türkistan'ın yüzey şekilleri tabii şekillerle ifade edilebilir. Çöller, vahalar ve yüksek tepeler en açık şekliyle göze çarpar. Geniş çorak topraklar, verimli ağaçlık arazi insanı hayrete düşürür. Ormanlar ve kayalarla kaplıdır. Batıda Pamir platosundan Çin'e kadar uzanan Tanrı dağları vardır. Tanrı dağları Doğu Türkistan'ı bu tanrı dağları Tarım ve Cungarya havzası diye iki coğrafi bölüme ayırır. Tanrı dağlarının yüksekliği 4000 metre civarında olup en yüksek tepesi Hantanrı tepesidir. Bu dağların etekleri geniş otlaklardan meydana gelmiş olup hayvancılık gelişmiştir.

a) **TARIM HAVZASI:** Kuzeyde Tanrı dağları, Batıda Pamir platosu, güneyde ise Kuenlun ve Altın dağları gibi yükseltisi 6000 metreyi aşan sıradağlarla çevrilmiştir. Güneyinde karanlık dağları yer alır. Eski bir iç deniz olan ve ihtişamlı Türk medeniyeti hazinelerini koynunda saklayan Teklamakan çölü buradadır. Etrafındaki yüksek dağlardan kaynaklanan birçok akarsular bu çölde kaybolurlar. Batı yamaçlarından inen Akarsular birleşerek Tarım nehrini meydana getirir.

Dağlardan gelen Irmaklar ve dereler hayzanın tabanına inince hem hızları azalır, hem de kuraklıktan ötürü suları tükendiği için sürükledikleri aluvyonu artık daha uzağa götüremez ve yığar. Bu aluvyonlu topraklar tarım için çok elverişli olduğundan tarımın önemini arttırmıştır. Bu havzada yetiştirilen Buğday, Pamuk, Mısır ve Pirinç önemli yer tutar.

b) **CUNGARYA HAVZASI:** Tanrı dağları ile Altaylar arasındaki topraklara Cungarya havzası denir. Bu havza doğuya açıktır. Kuzeyi Altay, Güneyi Tanrı, Batısı Tarbağatay dağları ile çevrilidir. Batıdaki dağlar arasında Stratejik öneme haiz geçitler yer alır. Bu geçitlerden Batı Türkistan'a kolaylıkla geçilebilir. Uzak doğu ülkelerini batıya bağlayan tarihi ipek yolunun doğu kolu buradan geçmektedir. Doğu Türkistan'ın siyasi, idari ve ticari merkezi kabul edilen Ürimçi şehri bu havzada yer alır.

AKARSULAR VE GÖLLER: Doğu Türkistan'ın en mühim akarsuyu Tarım nehridir. Karakorum dağlarının doğusundaki yüce tepelerden doğar doğuya doğru akarak Teklamakan Çölündeki Lopnur gölüne dökülür. 1600 kilometre olan tarım nehri altı kolun birleşmesinden meydana gelir. Ülkenin ikinci büyük nehri Bulungur ırmağıdır. Doğu Türkistan'ın anılmaya değer üç gölü vardır. Tarım havzasındaki Bağraş ve Lopnur, Cungarya havzasındaki Ebi gölleridir.

İKLİMİ : Doğu Türkistanda genellikle kara iklimi hüküm sürer. Gündüzleri sıcak, geceleri serin, yazları sıcak kışları ise çok soğuk geçer. Kışın nehirler donar ve kum sahaları karlarla örtülür. Doğu Türkistanda sıcaklık ortalaması 30 derece, kış ortalaması ise 16 derecedir. İklim kurak olduğu için yağışlar azdır. Yağış ortalaması kuzelde 150-300 mm, güneyde ise 100 mm dir.

B İ R L İ K T E N H A B E R L E R

Doğu Türkistan Lideri sayın İsa Yusuf Alptekin'in oğlu Hürriyet radyosu Doğu Türkistan Seksiyonu Şefi, Yazar sn. Erkin Alptekin Beyin iki yıldır üzerinde çalışmakta olduğu "UYGUR TÜRKLERİ" adlı değerli eseri Boğaziçi yayınevi tarafından yayınlandı.

196 sayfa ve 7 Bölümden meydana gelen bu değerli eserde Türk tarihinde seçkin bir yeri olan "UYGUR TÜRKLERİ"nin Siyasi, kültürel, iktisadi ve tarihi gelişmeler hakkında bilgiler vermektedir. Eserin son bölümünde Doğu Türkistan'ın coğrafyası, Batı Türkistan'da yaşamakta olan Doğu Türkistanlılar hakkında ilginç açıklamalarda bulunmaktadır. Birlik sayın yazarı kıymetli eserinden dolayı kutlar şükranlarını sunar.

Doğu Türkistan'da Deprem! Hongkong taki gözlemevi 26 Mart sabahı Doğu Türkistanın Kazakistan sınırındaki bölgelerinde şiddetli bir deprem kaydetmiştir. Deprem'in richter ölçeğine göre 7 olduğu belirlenmiştir. Kızıl Çin bu konuda her zaman olduğu gibi susmayı tercih etmiştir.

Doğu Türkistanlılar işgalcı Çin emperyalizmine karşı direnişlerini sürdürüyor! Doğu Türkistanda çeşitli bölge ve çalışma kamplarında halkın işgalcı Çin yönetiminin emirlerini dinlemeyip direndiği, Çin idaresinin bu direnişleri önleyemediği bildirilmiştir. Pekin radyosunun bu konudaki haberinde Mao'nun ölümünden sonraki dönemde ihanetle suçlanarak görevlerinden uzaklaştırılan "Dörtler Çetesi" olarak da nitelonen Radikalların ve Sovyet Rusya'nın Doğu Türkistan'a gönderdiği Casusların stratejik Doğu Türkistan bölgesinde bir isyan çıkarmayı amaçladığını bildirmiştir.

Kızıl Çin'in Türkiyemizde gözü var! Adalet Partisi İzmir Milletvekili Zeki Efeoğlu Dışişleri Bakanı tarafın-

dan cevaplandırılması isteği ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verdiği bir soru önergesinde Kızıl Çin tarafından hazırlanıp bastırılan bir haritada Güney Türkiye topraklarından bir kısmının Çin sınırları içinde gösterildiği böylece bazı topraklarımız ve Vilayetlerimiz üzerinde gözü olduğunu söylemiştir.

Birliğimizin mutad seminer çalışmalarını başarı ile devam ettirmektedir. Özellikle Doğu Türkistan'da doğup büyüyen her biri birer canlı tarih durumunda olan büyüklerimizin anlattığı anılar genç kardeşlerimiz tarafından büyük bir ilgi ile dinlenmektedir. Genç kardeşlerimizin yazı yazma kabiliyetini arttırmak için bültenimize yazı gönderen genç kardeşlerimize ufakta olsa bir ücret ödemekteyiz. Yazıların konusu öncelikle Doğu Türkistan olarak bir daktilo sayfasını geçmeyecektir. Genç kardeşlerimizin yazılarını bekliyoruz.

Doğu Türkistan kahramanı Altay Valisi Osman Batur'un işgalcı Çin emperyalistlerince şahadetinin 27. yıldönümü Birliğimizde tertiplenen ^{cek} bir toplantı ile anılacaktır. Toplantıda Merhum'un çeşitli yönleri ve yaptığı mücadeleler hakkında bilgi verilecektir.

Milliyetçi Sanat ve Edebiyat Dergisi "TÖRE" Nisan sayısında 2 sayfasını Bültenimize tahsis ederek okuyucularına geniş şekilde takdim etmiştir. Kendilerine şükranlarımızı arz eder, bu ilgi ve desteklerinin devamını dileriz.

Hürriyetçi Teknik Elemanlar Derneği Kayseri şubesi Başkanı Ziraat Yüksek Mühendisi Sayın Mustafa Bilgin Bey Birliğimize bir mektup gönderip Birliğimizi kardeş Dernek ilân ettiklerini, her türlü maddi ve manevi yardıma hazır olduklarını bildirmiştir. Kendilerine minnet ve şükranlarımızı arz ediyoruz.